

On. Biblioteca Culturală Arad

ACȚIA

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
Str. Lovinici No. 2
Telefon:
Redacția și administrația 12-66
Tipografia 14-69

Ziarul de afirmare românească al Ținutului Timiș

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei
Pentru țărani, preoți și învățători 300 lei
Pentru întreprinderi 2000 lei

Apare sub egida „Astrei Bănățene”

Biserica națională

P. S. Sa dr. Andrei Magier al Aradului încredințat cu organizarea Episcopiei Timișorii

Prima ședință a comitetului de organizare. Alcătuirea teritorială a noii eparhii. Când se va face alegerea deputaților eparhiali

P. S. Sa a subscris întreaga avere în bonuri pentru înzestrarea armatei îndemnând preoții să contribuie și ei la această acțiune

Timișoara, 16. — Se știe că prin decretul legi nr. 3998 din 7 Noiembrie 1939 s'a hotărât înființarea Episcopiei Timișorii. În urma acestui fapt, P. S. Sa dr. Andrei Magier Episcopul Aradului a fost numit locțiitor de episcop al eparhiei Timișorii. Procedând la lucrările de organizare, P. S. Sa a numit în mod provizoriu trei consilieri eparhiali și anume: protopop dr. P. Țiucra la secția bisericească, pr. Ioan Imbroane la secția culturală și pr. Virgil Popovici la secția economică. Președintele comitetului este P. S. Sa dr. Andrei Magier.

Acest comitet va funcționa până la complectarea organizării și alegerii titularului acestei episcopii.

Prima ședință a comitetului s'a ținut în ziua de 14 Decembrie crt., în biroul protopopiatului Timișorii. Au participat toți protopopii și consilierii eparhiali de pe teritoriul Episcopiei Timișorii.

P. S. Sa a deschis ședința elogiind pe M. S. Regele pentru atenția și dragostea arătată bănățenilor prin înființarea Episcopiei Timișorii și mulțumind guvernului pentru sollicitudinea sa.

După acestea P. Sa prezintă proiectul circulației ce urmează a se întocmi în mod definitiv în această ședință, care conține normele privitoare la alegerea deputaților adunării eparhiale a Episcopiei Timișorii.

Comitetul aprobă, cu mici modificări proiectul. Apoi se stabilește alcătuirea teritorială a noii Episcopii, din care vor face parte toate protopopiile din județul Timiș-Torontal, care până în prezent erau încorporate Episcopiei Aradului, precum și protopopiile Buziaș, Ciocova, care erau încorporate la episcopia Caransebeșului. Tot aici vor mai apar-

ține și protopopiile Belint, Balint și Birchis cu comunele care se găsesc pe teritoriul județului Severin.

Numărul total al sufletelor din Episcopia Timișorii va fi de aproape 205.000.

S'a mai stabilit ca alegerea deputaților pentru adunarea eparhială să se țină pentru cei din cler la 25 Ianuarie 1940, pentru mireni la 8 Februarie 1940.

Numărul total al membrilor adunării eparhiale fiind de 60, 40 mireni și 20 cler.

S'a mai stabilit ca alegerea deputaților cercurilor electorale, eparhia Timișorii împărțindu-se în 20 de cercuri electorale, urmând a se alege în fiecare cerc 2 deputați mireni și 1 din cler.

P. S. S. Episcopul Aradului, dr. Andrei Magier face un călduros apel la părinții protopresbiteri, reprezentanții bisericii noastre, spre a face o vie propagandă și a sfătui cu toate puterile în cercurile de activitate, convingând lumea să se asocieze la frumoasa acțiune a guvernului, contribuind la înzestrarea armatei.

Mai departe, P. S. S. spune, că a luat inițiativa ca și preoțimea ortodoxă română să semneze salariul pe o lună pentru înzestrarea armatei.

Toți cei prezenți aclamă viu pe P. S. S. și aprobă hotărârea luată.

SPRE A SERVI DREPT PILDĂ CUCERNICILOR PREOȚI ÎN ACEASTA PRIVINȚĂ, P. S. S. DR. ANDREI MAGIER, EPISCOPIUL ARADULUI, DECLARĂ CĂ VA SEMNA PENTRU ÎNZESTRAREA ARMATEI ÎNTREAGA AVERE DE CARE DISPUNE ÎNDREPTÂND APOI PREOȚIMEA SĂ FACĂ MAXIMUM DE SACRIFICIU.

După terminarea ședinței P. S. S. a conferit trei mari distincții. Părintelui protopop dr. Patrichie Țiucra, distincția de iconom stavrofor, acordându-i dreptul de a purta crucea. Părintelui Virgil Popovici, din cartierul Mehala și părintelui Ion Imbroane, din cartierul Iosefin, le-a conferit distincția de protopop onorar.

Conferirea acestor distincții a fost însoțită de prea frumoasele cuvinte de care s'au învrednicit acești trei părinți în viața lor pastorală.

P. S. S. le face apoi un călduros apel, îndemnându-i cu toată căldura sufletului să fie râvnitori în via Domnului, lucrând și mai departe cu același devotament pentru promovarea vieții religioase și morale a enoriașilor din această localitate.

După cuvintele însuflețite ale P. S. S. părintele protopop dr. P. Țiucra profund impresionat, mulțumește în numele consilierilor pentru distincțiile acordate.

Apoi, s'a trecut în biserica ort. română din cartierul Iosefin, unde s'a făcut hirotomisirea celor distinși.

La sfârșit, părintele protopop dr. Patrichie Țiucra a oferit o masă, la sediul protopopiatului, la care au luat parte P. S. S. dr. Andrei Magier, episcopul Aradului, Excelența Sa dr. Alexandru Marta, Rezydentul Regal al Ținutului Timiș, dr. Emil Țieranu, primarul general al municipiului Timișoara, colonel Virgil Popovici, prefectul județului Timiș-Torontal, precum și preacucernicii protopopi și consilieri eparhiali care au luat parte la ședință.

L. L. O.

Asamentul cel mai bun vi-l oferă bonurile pentru înzestrarea armatei

Toate clasele sociale subscriu, cu multă însuflețire, pe tot cuprinsul țării, la bonurile pentru înzestrarea armatei.

Reviste Bănăţene

Jubileul revistei „Fruncea” —

Pe frontul revistelor bănăţene se scria de până acuma s'a schimbat într-o activitate vie. „Fruncea”, altădată atât de regăsită în apariţie, care a suferit o eclipsă din cauza împrejurărilor nefavorabile în lunile trecute, apare săptămâna viitoare. Cu acest prilej revista d-lui Nicolae Ivan serbează cinci ani de apariţie.

Reapariţia „revistei satului bănăţean” — „Suflet Nou” — al d-lui dr. Andrei Bălan se anunţă cu insistenţă. În tot anul 1939 ne-a lipsit acest simpatic organ, reapariţia lui ne bucură cu atât mai mult.

„Luceafărul” Astrei Bănăţene are o situaţie favorizată faţă de celelalte două: măcar grijile materiale nu apasă această mare revistă. A-şi apărut totdeauna în regularitate. Numărul care încheie anul 1939 s'a pus sub tipar cu colaborări de seamă.

Exemplul din Grabaţ

În bogata comună Grabaţ, situată lângă Comloşul-mare, a fost nu de prea mult timp înfiinţată o parohie românească încredinţată spre păstorie tânărului şi însuşefitului Gheorghe Şepeţan, fiu al comunei Secusigi, licenţiat al facultăţii de teologie din Bucureşti. Prin venirea acestui harnic păstor, cele patru sute de suflete de români din parohia Grabaţ, au început să trăiească în pace. Copiii românilor merg la şcoală şi se hrănesc din comoră spirituală a părintelui care cunoaşte întreg complexul de probleme săteşti, ca un fost comandant în cadrul Serviciului Social.

Dar iată exemplul frumos care ni-a fost adus la cunoştinţă: în toamna aceasta, intelectualii grăbăţeni, în frunte cu părintele Şepeţan, au cumpărat pe cheltuiala lor încălziminte la optsprezece copii de şcoală lipsiţi de mijloace.

Intrezărim aci înţelegerea largă a orfanului de războiu care a fost în pruncie părinte Şepeţan.

Nu vorbe, ci fapte, — aceasta e lozinca ce trebuie să călăuzească pe fiecare cetăţean al ţării. Noi, cronicarii obiectivi, le vom înregistra, — mai de vreme ori mai târziu, — toate faptele bune, spre lauda şi stima celor ce le-au săvârşit.

Exemplul mă inimiei din Grabaţ am vrea să-l vedem reeditat şi în alte sate, unde copilarii lipsiţi de încălziminte şi hăinuţe nu pot frecventa şcoala.

(a. b.)

Dr. Vasile Chiroiu

Peste meritele recoltate în timpul cât a fost prezenta în parohia naţională română din judeţul Suceava, dr. Vasile Chiroiu stăruie în memoria trecutului bănăţean care îl cunoaşte. De la moartea sa au trecut aproape optzeci ani, în piansul preteritului, şi amintirilor ei a fost conţinut în mormântul din Comloş, unde se odihnesc, sub auspiciu greu de patra, trupele a osemne.

Amintirilor au avut o frumoasă iniţială suruganului un jom deservit să ridice un bust înstruiri jiu al Comloşului.

În 1923 s'a desvelit un modest portret al lui Vasile Chiroiu, sub grija frăţească a marelui tribun Emanoil Ungureanu. Fondul Chiroiu a crescut fiindcă listele de subscripţie au circulat peste tot, iar corul „Loina” al Comloşenilor, cu un singur concert a adunat peste optsprezece mii de lei.

Azi, după atâţia ani, un grup de intelectuali vrea să eternizeze în bronza figura distinsului dr. Vasile Chiroiu care a avut o carieră binemerită slavă nu s'a făcut nimic.

Pentru epoca sa dr. Vasile Chiroiu era un îndemn la luptă naţională, un exemplu de demnitate românească şi un exemplar de viguros pandur din spija acelor olteni cari au descălicat la Comloş. Neobosit, el a strâns pe români transilvăneni cari căzuseră prizonieri la ruşi, apoi după insistenţe pe cari numai Chi oiul le ştie depune, el vine la Iaşi în fruntea a una mie de voluntari ca să lupte pentru desrobirea noastră, a celor rămaşi sub jugul

dualist. Regina Maria în „Memoriile” sale relevă meritele acestui luptător de rasă.

Iar Maramureşul a eternizat în istoria sa, modul cum căpitanul Dr. Vasile Chiroiu a alungat pe unguri şi a ocupat oraşul Sighet şi judeţul, al cărui prefect a fost până ce a împiezi situaţia.

Deaceia chipul lui dr. V. Chiroiu trebuie eternizat spre a-l avea înaintea noastră ca un îndemn în aceste vremi tulburi cari reclamă destoinicie şi curaj.

Pe această cale sunt rugaţi a ne da lămuriri aceia cari ştiu unde se află „fondul Dr. Vasile Chiroiu” strâns în 1923—24. Dacă nici generaţia de azi nu-şi mai strânge rândurile pentru a slăvi pe un erou, cei de mâine nu vor mai putea cum să afle că acest pământ bănăţean a piămădit caractere de granit. Uitarea s'ar aşte. ne în mod implacabil şi ingrât fiindcă luptătorul cu sabia nu a avut răgazul să aşterne pe hârtie nimica din freamătul sufletului său mare.

Ar sta bine deasemenea ca str. dulceagului Alexandri ce se află paralelă cu str. Ungureanu să poarte numele lui dr. V. Chiroiu, a cărui siluetă a străbătut-o de mii de ori încadrată de păcuri de ţărani a căui dreptate a apărât-o până 'n ultima sa clipă.

Fie ca aceste rânduri să-şi găsească ecoul în mijlocul bănăţenilor noştri cari ştiu acorda Cezarului ceace-i al Cezarului.

Expoziţia şcolii de misionare dela Vălenii de Munte

Bucureşti, 16. — Elevele şcolii de misionare dela Vălenii de Munte — instituţie condusă de d. prof. Nicolae Iorga, după cum se ştie — au deschis în Palatul Ligii Culturale din Bul. Schitu Măgureanu o expoziţie de artă religioasă românească. Odoarele expuse, icoane, sculpturi în lemn şi ceramică, au fost executate sub conducerea d-nelor Maria Chelsoiu şi Alexandrina Călinescu.

Inaugurarea expoziţiei s'a făcut în prezenţa I. P. S. Nifon Criveanu, Mitropolitul Otmeniei, a d-lui prof. Nicolae Iorga şi a unui numeros public.

În discursul pe care l-a rostit cu acest prilej, I. P. S. Mitropolit a subliniat meritul deosebit al d-lui prof. Nicolae Iorga, consilier regal, ctitorul acestei expoziţii şi a şcolii dela Vălenii.

Manifestarea dela Liga Culturală a reamintit opera realizată la Vălenii prin şcoala de misionare, a cărei eleve, toate dela ţară, învaţă nu numai să preţuiască vechea artă românească dar să-şi continue această artă prin opere inspirate de cea mai caldă credinţă.

Trebue subliniat şi gustul deosebit cu care au fost executate lucrările de ceramică, cu armonii de culori pale de un perfect gust artistic.

După vizitarea expoziţiei, I. P. S. Mitropolit Nifon Criveanu a asistat la lecţia obișnuită făcută de d. prof. N. Iorga elevelor dela şcoala de misionare.

Numărul 20.000 al confecatului săsesc „Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt”

Posta ne-a adus un voluminos pachet: numărul jubiliar al ziarului german din Sibiu „Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt” tipărit pentru serbătorirea numărului 20.000.

Ziarul a fost întemeiat la 1 Ianuarie 1874 şi conta totdeauna ca organul Saşilor din Ardeal. Numărul festiv trece în revistă în

104 pagini de text şi obţine viaţa culturală şi naţională a acestei minorităţi. Cuvântul guvernului îl aduc d-nii miniştri Silviu Dragomir şi Al. Radian.

Urăm confratelui nostru încă alte serbătoriri frumoase ca aceasta în convingerea că Saşii vor păstra totdeauna spiritul lui Stephan Ludwig Roth în raporturile lor cu naţiunea română. (n. l.)

Radio

Sâmbătă, 16 Decembrie

RADIO-ROMANIA, RADIO-BUCUREŞTI ŞI RADIO-EXPERIMENTAL. Ora 8.45 Concert de prânz. Muzică uşoară (discuri); 9.15 Concert de prânz. Muzică uşoară (discuri); 10.15 Concert de prânz. Muzică uşoară (discuri); 11.15 Concert simfonic. Societăţii Române de Radiodifuziune, Orchestra Radio, dirij. de Th. Rogalski (Trambula dela Ateneul Român); 13 Ora; Cota Dunării şi a barei Sulina; Radiofonice; Sport; Diverse; 13.10 Concert de prânz. Orchestra Fraţii Stănescu; voce: Ion Luican; 14.15 Radio-jurnal; 14.20 Continuarea concertului Orchestrei Fraţii Stănescu; 15 Spectacol Ştiri artistice şi culturale; Publicaţii. **RADIO ROMANIA.** 18 Ora străjerilor: I. D. prof. Edmé Munroa, directoarea şcolii „Elena Doamna”. De vorbă cu străjerii. Colinde executate de staturile: şcoala normală de fete „Elena Doamna” cond. de D-na Lia Popovici şi „Seminara Centrală”, cond. de Niculescu. III „Vieţuţelei Normale-Bucureşti; 19 Ora; Marea vremii; 19.02 Cronica dramatică şi cinematografică; 19.17 Muzică religioasă (discuri); 19.50 Radio-jurnal în limba maghiară. **RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI.** 20 Şcoala de colinde a satului, de Apoca Culea; 20.15 D-ra Lisette Dima (voce); 20.30 Mircea Nemens (voce): Romaneşti; 20.45 Radio-jurnal (I); 21 Sinfonia Fried Borries (vioară-discuri); 21.15 Poezii Radio; 21.30 Muzică de jazz (discuri); 22.10 Radio-jurnal (II); Sport; 22.30 Muzică variată şi uşoară (discuri); 23.45 Jurnal pentru străinătate în limba germană, engleză şi italiană.

RADIO BASARABIA

212,6 m., 1411,1 kHz., 20 kw.

14 Ora; Concert de prânz. Muzică uşoară (discuri); 14.30 Radio-jurnal; 21 Ora; Concertul corului Şcolii Eparhiale din Chişinău, cond. de Părintele Cristea; Muzică religioasă; 21.30 Muzică religioasă (discuri); 22 Radio-jurnal.

Duminică, 17 Decembrie

RADIO-ROMANIA, RADIO-BUCUREŞTI ŞI RADIO-EXPERIMENTAL.

Ora 8.45 Concert de prânz. Muzică uşoară (discuri); 9.15 Concert de prânz. Muzică uşoară (discuri); 10.15 Concert de prânz. Muzică uşoară (discuri); 11.15 Concert simfonic. Societăţii Române de Radiodifuziune, Orchestra Radio, dirij. de Th. Rogalski (Trambula dela Ateneul Român); 13 Ora; Cota Dunării şi a barei Sulina; Radiofonice; Sport; Diverse; 13.10 Valsuri franco-române (discuri); 13.40 Tariful boeresc Boiţă Gănescu; voce: Lache Rădulescu; 14 Radio-jurnal; 14.20 Continuarea concertului tarifului boeresc Boiţă Gănescu; 14.50 Spectacol Ştiri artistice şi culturale; Publicaţii cu 15 Veşti şi sfaturi agricole; 15.15 Ora Satului; 16.15 Ora Premilitară; 17.15 Odoare „Munca şi Voce Bună”; 18.15 Ora; Marea vremii; 18.17 Concert de promovare (discuri); 18.40 Orchestra „Luceafărul” voce: Eusebiu Berariu; 19 Săptămână; 19.15 Continuarea concertului Orchestra „Luceafărul”. **RADIO ROMANIA.** 19.48 Continuarea concertului Orchestrei „Luceafărul”. **RADIO BUCUREŞTI.** 19.48 Continuarea concertului Orchestrei „Luceafărul”. **RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI.** 19.48 Sport; Rezultate tehnice; 20 Tara: Chişinău de Pr. Gala Ga'acţion; 20.15 Nicolae Păun (voce), Doina Suchici (acordeon); 20.45 Radio-jurnal (I); 21 Teatru „Războiul”, comedie radiofonică de Lucreţia Bărbulescu; 21.55 Muzică de dans (discuri); 22.10 Radio-jurnal (II); Rezultatele sportive; 22.30 Continuarea muzicii de dans (discuri); 23.15—24 Muzică uşoară (discuri).

RADIO BASARABIA

212,6 m., 1411,1 kHz., 20 kw.

9.45 Ora religioasă; 14 Ora; Concert de prânz. Muzică românească (discuri); 14.30 Radio-jurnal; 21 Ora; D-na Maria Margareta Socolov-pian; Barcarolo de C. Hopmann; Două studii de Debussy; Consolare de Liszt; La Campanella de Liszt; 21.25 D-na Nadejda Modval (voce); Arie din opera „Sadko” de Rimsky-Korsakoff, Râu spumegat de Schubert; Tristeţe de Chopin; Inima de Robert Stols; Arie din opera „Carmen” de Bizet; 21.45 Muzică de dans (discuri); 22.10 Radio-jurnal.

INSTINTARE

Marele nostru magazin, de când deschis, stă cu un mare asortiment de mărfuri la dispoziţia cile ţilor noştri.

Marele nostru stoc de mărfuri este pus, cu ocazia sărbătorilor Crăciunului la dispoziţia publicului, cu preţuri foarte reduse pentru ca să înlesnim clienţilor noştri ca în aceste timpuri grele în ceea ce priveşte achiziţionarea mărfurilor, să obţină, cu bani puţini, o marfă bună.

Găsiţi în magazinul nostru, orice fel de obiecte, dela cadoul cel mai efin, până la obiectele de mare lux. Porţelanuri, cristaluri, sticle, olărie de tablă şi alte obiecte de gospodărie.

Candelabre, fabricaţie proprie la preţurile fabricii

framex

S. A. de electricitate

Aparate de Radio şi alte obiecte electrice

pă lupta navală...

BĂTĂLIE DIPLOMATICĂ LA MONTEVIDEO

Crușetorul Graf von Spee rămâne în port până la reparațiile. Forțe navale engleze spre apele Uruguayului. Interesantele declarații ale căpitanului britanic Dove

Montevideo, 16. (Rador.) — De pe bordul corului german „Graf von Spee” au debarcați 6 ofițeri și 61 marinari englezi făcând parte din echipajele vaselor scufundate de el și cari se aflau pe „Vice” vasului în calitate de prizonieri de război. Deasemeni au fost debarcați 12

marinari răniți din echipajul crucșetorului german. Autoritățile britanice au oferit ambasadorului Germaniei un loc în cimitirul britanic, pentru înmormântarea marinarilor uciși pe bordul crucșetorului „Graf von Spee”, însă ambasadorul german a refuzat.

Graf von Spee rămâne la Montevideo pentru reparații

Montevideo, 16. (Rador.) — Ziarele anunțând guvernul din Uruguay va autoriza debarcarea german „Graf von Spee” să rămână în portul Montevideo timpul necesar reparațiilor. Aceiași autorizație ar fi acordată și vaselor britanice de război care ar avea nevoie. Pe de altă parte, se știe oficial versiunea după care guvernul Uruguay ar fi cerut crucșetorului ger-

man „Graf von Spee” părăsirea Montevideo-ului după 2 ore sub sancțiunea de a fi dezarmat în caz contrariu. Faptul că debarcarea victimelor a fost autorizată să se facă în cursul zilei de Vineri dovedește temeinicia acestei versiuni. Pe de altă parte, legația germană a anunțat că pe bordul crucșetorului „Amiral Graf von Spee” se găsește Amiralul Nievhuur, care va conduce lucrările de reparație ale vasului.

A cui e victoria?

Montevideo, 16. (Rador.) — Presa engleză cu entuziasm victoriei navale din Atlanticul de Sud. Comentarii scot în relief că a dovedit că crucșetoarele de bun război sunt atât de puternice pe cât s'a spus. Părerea generală este că crucșetoarele britanice datorează victoria lor superiorității de manevră. „Times” scoate în evidență superioritatea instrucției personalului în deosebi a artileriștilor britanici. Când afirmația germană că victoria

a fost a vasului german, „Times” scrie că ea pune într-o lumină interesantă concepția germană despre victorie. Nu poate fi vorba de o victorie germană, când un vapor de război reușește să scape de urmărire și scufundare cu prețul eliminării sale din operațiile maritime victorioase numai prin pătrunderea într-un port neutru.

„Daily Telegraph” scrie că dacă comandantul vaporului german se simte victorios, el va ieși în larg spre a continua lupta.

Crușetorul german opera de 6 luni în Atlanticul de Sud

Montevideo, 16. (Rador.) — În legătură cu o dată navală din largul fluviului La Plata, Radioul germane competente subliniază că prima întâlnire a unităților germane și britanice în larg. Această primă ciocnire s'a bătut cu un incontestabil succes german. „Graf von Spee” are 10.000 tone, echipajul 150 oameni, șase tunuri de câte 280 mm, două de 150 mm. Văzându-se singur în fața manșardelor unități britanice: Exeter 8390 tone, două tunuri de 203 mm și opt de 102

mm, echipajul de 650 oameni, Ajax și Achilles de 7030 tone, opt tunuri de 152 mm și alte tunuri mai mici, echipajul de 550 oameni, cu toată superioritatea numerică evidentă a forțelor engleze, Amiralul Graf von Spee a scos din luptă pe Exeter și a provocat stricăciuni grave unuia dintre crucșetoarele ușoare. Amiralul Graf von Spee opera de șase luni departe de patrie, în Atlanticul de Sud, unde dusesse cu succes războiul comercial.

În timpul luptei navale jucau cărți...

Montevideo, 16. (Rador.) — Căpitanul englez Dove, care a fost debarcat pe „Admiral Graf von Spee”, a dat un interviu reprezentantului „Reuter”. Vaporul german de război voia să se apropie de un cartier britanic, când a zărit crucșetorul britanic Exeter. Imediat s'a dat semnalul de alarmă. Colegii mei și cu mine am urmărit de pe coverta ofițerilor. Graf von Spee a deschis focul, iar Exeter a răspuns imediat. În cursul întregii lupte am jucat cărți. Un proiectil a explodat în apropierea noastră și am văzut schije ca amintire. Când am ajuns la Montevideo, un ofițer german mi-a spus: „Genlemani, războiul s'a sfârșit”.

Căpitanul Dove a adăugat că, comandantul lui Amiral Graf von Spee, Landsdorp, care a participat la bătălia din Jutlanda este „un mare gentleman”. Referindu-se la luptă, comandantul Landsdorp a declarat căpitanului englez: „D-voastră englezii sunteți duri”.

Prizonierii britanici predați consulatului lor

LONDRA, 16. (Rador.) — Șase căpitani, 9 ingineri șefi, 23 ofițeri și 23 marinari supuși britanici, cari se aflau pe bordul lui „Graf von Spee” ca prizonieri au fost remiși azi dimineața consulatului britanic la Montevideo.

Bătălie diplomatică

Montevideo, 16. (Rador.) — Corespondentul nostru Ștefan află că o adevărată bătălie diplomatică s'a încins la Montevideo în prilejul în care a sosit crucșetorul german „Admiral Graf von Spee”. Ziarele anunță că în rada Montevideo au mai sosit

doi crucșetoare britanice, printre care Cumberland de 10.000 tone. Se credea că însoțit de purtătorul de avioane Ark Royal de 22.600 tone, aleargă cu toată viteza dela Capetown la Montevideo.

LOTERIA DE STAT Colectura Mecue

a avut la tragerea din 15 Decembrie următoarele câștiguri:

Lei 700.000 No. 57360 Matca Sediul Arad
Lei 500.000 No. 57362 " " Arad
Lei 400.000 No. 50752 " " Arad

Jucătorii acestor colecturi au încasat numeroase câștiguri de Lei 100.000 la anexă precum și alte câștiguri mai mici la matcă și anexă.

BIROUL CENTRAL DE DESFACERE BANCA TIMIȘOAREI

420 de morți

În naufragiul vasului sovietic „Indigirka”

Tokio, 16. (Rador.) — După ultimete informațiuni numărul morților naufragiului vaporului sovietic „Indigirka” este de 420. Vasul care s'a luptat cu un viscol puternic Marți dimineața a eșuat pe coasta de Nord-Est a insulei Hokkaido. Apa a pătruns imediat în partea dinapoi a vasului, a trebuit să se lanseze două mari bărci de salvare. Una s'a scufundat imediat, a doua a captat peste puțin timp. Vaporul s'a inclinat tot mai mult, apa era înghețată și acoperită cu zăpadă. Echipajul și pasagerii au luptat toată noaptea cu frigul, foamea și oboseala. O mare parte din ei au murit din cauza eforturilor supraomonești. În sfârșit

Miercuri dimineața vasele japoneze au sosit și salvat pe supraviețuitori.

Vizita d-lui ministru

V. V. Tillea

la d. ministru Andrei

București, 16. (Sir.) — D. prof. Petre Andrei ministrul Educației Naționale a fost vizitat la minister de d. Vicel Tillea ministrul României la Londra.

Prima condamnare la legea speculei în Reșița

REȘIȚA, 16. — Judecătoria comunală de pe lângă primăria Reșița, sesizându-se de acțiunea intentată de primarul comunei Ocna de Fier împotriva sucursalei firmei „Sadefac”, pen-

tru ne respectarea dispozițiilor privitoare la afișarea în localul de desfășurare a certificatelor despre plata impozitelor, a aplicat numitei firme o amendă de 25.000 lei.

Adunări populate pentru propaganda semnării de bonuri

Timișoara, 16. — Comitetul pentru propaganda semnării de bonuri pentru înzestrarea armatei, a hotărât să țină, Duminecă la ora 11.30, mari adunări populare, în toate cartierele orașului Timișoara, în favoarea acestor semnări. În Cetate adunarea se ține la liceul industrial, în Fabric la fabrica de bere, în Elisabetin la restaurantul Novotny, în Iosefin în sala festivă a parohiei ortodoxe, iar în Mehala în sala Concordia.

Toate aceste adunări au loc la aceeași oră, adică 11.30 dimineața.

Importante discuții între Londra și Roma

Londra, 16. (Rador.) — Redactorul financiar al lui „Daily Herald” scrie că Italia dorește să readucă comerțul său cu imperiul britanic la nivelul dinaintea de războiu. Importante discuții se duc actualmente în acest scop între Londra și Roma.

Soldații englezi ajutând pe țărani francezi.

VIZITAȚI fără obligația de a cumpăra expoziția noastră de Crăciun, de jucării

Librăria MORAVETZ Timișoara: Cetate și Iosefin

D. D. V. Toni subsecretar de stat la congresul învățătorilor din Banat

BUCUREȘTI, 16. (Sir.) — D. D. V. Toni subsecretar de Stat la Educației Naționale, a plecat astăzi la Caransebeș pentru a participa la adunarea învățătorilor din Banat. El va vizita și școlile din regiune.

Importanța ședinței dela Straja Țării

Serbări jubiliare cu prilejul împlinirii unui deceniu de domnie a M. S. Regelui Carol II

BUCUREȘTI, 16. (Sir.) — O importantă ședință s'a ținut ieri la comandamentul „Straja Țării” sub prezidenția d-lui ministru Teofil Sidorovici. Straja Țării a stabilit programul activității al U. F. C. și al U. F. S. R. La 8 Iunie împlinindu-se un deceniu de domnie a M. S. Regelui Carol II, se vor face serbări de mari proporție. La această importantă ședință a asistat întreg comitetul U. F. S. R., rectorul universității din București d. O. Stoicescu, etc., iar d. ministru T. Sidorovici a făcut o expunere.

Garda F. R. N. a Muncii și Muncitorilor din Timișoara APEL

Sub asorimea vremii, ostașii noștri stau straja la hotar. Cu mâna înghețată pe armă și cu picioarele adânc înfipte în noroiul potecilor pe care le cutreeră, stau neînfrânți în credința lor. — Să ne gândim la ei. — Să ne gândim la sănătatea lor, cât le-ar fi de folos o flanelă de lână, un ciorap și o mânășă caldă. Nu cerem nimic celor ce nu au. Cerem însă insistent celor ce au. Apelăm la toți cetățenii buni și cu dragoste față de scumpa noastră Armată, să dăruiască, cămăși, ismene, ciorapi, flanele, mânăși, batiste, cât pot și-i lăsa inima.

În același timp facem un călduros apel la toate societățile și comitetele de femei indiferent de naționalitatea lor, din Municipiul Timișoara, să binevoiască a strânge și confecționa pentru același scop, efectele de îmbrăcăminte amintite mai sus. Acei ce doresc să dăruiască, vor preda efectele la sediul Gărzii F. R. N. a Municipiului Timișoara din Palatul Prefecturii camera Nr. 130, în fiecare zi între orele 16—18 și la sediul fiecărei circumscripții a Gărzii în zilele și orele după cum urmează:

Circumscripția I (Cetate) la sediul Gărzii din Palatul Prefecturii camera Nr. 130 în fiecare zi între orele 16—18.

Circumscripția II (Fabric) la sediul Gărzii dela Școala Primară în spatele catedralei, în fiecare Miercuri între orele 20—21.

Circumscripția III (Elisabetin) la sediul Gărzii dela Școala Primară din Piața Lahovari (vecină cu Poliția) în fiecare Joi, între orele 20—21.

Circumscripția IV (Iosefin) la sediul Gărzii dela Școala Primară din Piața Drăgălina, în fiecare Vineri între orele 20—21.

Circumscripția V (Mehala) la sediul Gărzii dela Școala Primară băieți, în fiecare Sâmbătă, între orele 19—20.

Apelăm în același timp la toate redacțiile ziarelor din localitate cu rugămintea a îmbrățișa apelul de față, iar numele donatorilor să fie publicate în ziarul respectiv, pentru a se evidenția patriotismul, loialitatea și dragostea arătată față de scumpii noștri ostași, care în aceste grele timpuri, își fac datoria cu arma în mână, la hotarele scumpei noastre Patrii.

Comandantul Gărzii F. R. N. a Municipiului Timișoara:

Căpitan MORARIU GHEORGHE

Înțelegere între fabrica de lanțuri și muncitorii dela Rusca-Montană

Timișoara, 16. — Cazul dela Rusca-Montană, unde prin închiderea și demontarea fabricii de unelte agricole, spre a fi mutată în localitate, muncitorii au rămas fără lucru, — este îndeajuns de cunoscut cetitorilor noștri. Se știe deasemenea că o delegație de muncitori s'a prezentat la Ministerul Muncii și cel de Comerț și Industrie, cerând ca fabrica să rămână și pe mai departe la Rusca-Montană, iar în cazul când proprietarul, fabrica de lanțuri din Timișoara, n'ar vrea s'o mai redeschidă, să li se dea lor în exploatare, declarându-se gata să se constituie în acest scop într'o cooperativă.

În urma acestei intervenții s'au dat dispozițiuni jandarmilor să împiedice ridicarea mașinilor din fabrică, iar d. ing. Liviu Faur a fost însărcinat să ancheteze

cazul. Cauza era ca și câștigată de muncitori, dar vremurile grele prin cari trecem nu sunt prielnice pentru înființarea unei cooperative care să ia fabrica în exploatare, astfel că, între muncitori și fabrica de lanțuri a intervenit o înțelegere, în sensul ca totuși fabrica să fie mutată la Timișoara și să fie redeschisă. Condițiunile acestei înțelegeri sunt: toți muncitorii cari au lucrat la fabrica din Rusca-Montană să fie angajați la Timișoara, iar până la redeschiderea fabricii, muncitorii să primească ajutoare lunare ca să aibă din ce trăi.

Aceste condițiuni au fost primite de conducerea fabricii de lanțuri, angajând imediat o parte din lucrători săi oferind o sumă pentru ajutorarea celorlalți.

În urma acestei înțelegeri, d. ing. Liviu Faur, directorul Regiunii Industriale, fost rugat să intervină pentru ridicarea producției în ceea ce privește demontarea restului de mașini și aducerea lor la Timișoara.

Deci fabrica de unelte agricole Rusca-Montană se va muta definitiv în localitate.

Cum însă situația muncitorilor această fabrică este foarte gravă, fiindcă ei nu mai lucrează de multe luni, d. Simion Gârboveanu a fost eridicant la Excelența Sa d. Rezident Rad. Alexandru Marta, care a fost pusă în completă cunoștință de cauză. Excelența Sa a făgăduit că va face tot ce este posibil spre a veni în ajutorul familiilor acestor muncitori.

Scrisori din Paris

Datele noi ale războiului

PARIS, Decemv. 16.

Forma, pe care o ia războiul actual, este cu totul deosebită de cea care eram obișnuți să numim războiu. Singurul episod, care a mai păstrat caracteristicile vechilor lupte, a fost războiul din Polonia. Pe frontul de vest, deși comunicatele nu anunță „nimic nou”, este totuși ceva nou: războiul de fortificații și războiul mecanic. Desigur, că în ciuda comunicatelor care n'au „nimic de semnalat”, sau anunță „noapte calmă în ansamblu”, comandamentele nu stau pe loc, ci prepară terenul pentru momentul favorabil. Fiindcă timpul lucrează pentru aliați și orice întârziere nu face decât să întărească poziția aliaților. Dealtfel iarna, cu condițiile atmosferice nefavorabile inerente ei, împiedică orice operațiuni militare de anvergură. Această perioadă de timp va fi desigur avantajoasă în sensul unei fortificări a pozițiilor și al unei măririi a armamentului.

Încă dela ultimul războiu s'a observat o tendință de descreștere a numărului combatanților și, în aceeași proporție, o creștere a personalului utilizat în vreme de războiu în uzinele de armament. Două entități, care se limitează una pe alta. Azi, războiul tinde să devină ca o uzină modernă, care n'are nevoie de mulți lucrători, ci de câțiva doar, care să știe să apese pe butoane. Revista germană de specialitate „Wehutechnische Monatshefte” arată că, la sfârșitul războiului trecut, era păstrat în uzine un lucrător pentru fiecare doi sau trei soldați pe front; azi, spune aceeași revistă fiecare soldat pe front nresunune 4—5 lucrători în uzină. Pe baza aceasta, rezerva de combatanți germană, care era, în trecut de 13 milioane, nu poate fi azi decât de 6 milio-

ane. Industria metalurgică germană utilizează azi 2 milioane de lucrători mobilizabili, deci, dacă numai jumătate ar fi suficientă pentru menținerea economiei de războiu, încă numărul soldaților se află redus cu un milion.

Descreșterea numărului combatanților se datorește predominanței mecanice în războiul modern. Materialul devine din ce în ce mai important: în August 1914, Germania fabrica 15 piese de artilerie, 200 mitraliere, 1000 tone de praf de pușcă, lunar; în 1917, producția urcase la 480 piese de artilerie, 14.400 mitraliere și 10.000 tone de praf de pușcă lunar într'o măsură și mai mare a crescut și producția engleză și franceză, în acea vreme.

Aceștia sunt factorii, care, în mare parte, determină forma bizară a războiului de astăzi. Dar, dacă lucrurile stau astfel, se poate întrezări de pe acum rezultatul. Blocarea exportului și a importului german stingheresc producția de războiu a Reichului. Lipsa de materii prime va limita la un moment dat, producția de armament a Germaniei. Deasemenea, lipsa de devize limitează și ea posibilitățile de aprovizionare din alte surse decât cele naționale.

Presupunând, însă, că Reichului nu i-ar lipsi materiile prime necesare producției actuale, comparația este încă în avantajul Angliei și Franței, ale căror industrii reunite depășesc în producție pe cea germană. Iar cea americană le întrece pe toate trei laolaltă. Luând termenii de comparație cei mai favorabili Germaniei — cărbunele și otetul —, constatăm următoarele: în 1937, Germania a extras 184 milioane de tone de cărbune; Anglia și Franța 289 milioane de tone, iar Statele Unite 444 milioane de tone; în aceeași perioadă,

Germania a produs 19 milioane de tone de oțel, Franța și Anglia tot 10 milioane de tone, iar Statele Unite 49 milioane de tone.

André Halévy

Scurte telegramme externe

Bruxelles, 16 (Rador.) — Cargobotei belgian „Yvonne” a sosit la Ostenda după ce a făcut călătorie în cursul căreia a suferit o avarie gravă, fiind bombardat de avioane germane fără a avea răniți sau vătămate.

Oslo, 16 (Rador.) — În cursul serii auzit o mare explozie la frontiera Finlandei. S'a auzit până la Oslo pe frontiera norvegiană în apropiere de Koloskoj. Se crede că au fost aruncate în aer mine de nickel finlandeze.

Roma, 16 (Rador.) — Ziarele anunță că o nouă metodă pentru tratament terapeutic al tuberculozei a fost experimentată cu succes în Italia la institutul Carlo Forlanini.

Amsterdam, 16 (Rador.) — Havas transmite: Grava explozie s'a produs la 24 Noemvrie la uzina de vase „Deutsch Werke” o are la Spandau. Au fost răniți 53 lucrători dintre cari unul grav. Se crede ar fi act de sabotaj.

Moscova, 16 (Rador.) — Agenția Tass comunică: Generalul Laidoner, comandantul suprem al armatei estoniene părăsind Rusia sovietică a adresat lui Molotov și lui Vorosilov telegrame exprămandu-și mulțumirea pentru felul cum a fost primit și speranța că amicitia dintre cele două țări se va accentua și mai mult.

Londra, 16 (Rador.) — Bombe incendiare au făcut explozie în două cinematografe la Birmingham. Nu sunt victime. Se crede că atentatorii sunt membrii armatei republicii irlandeze.

Newyork, 16 (Rador.) — Vaporul german „Lakia” bănuț că voia să aprovizioneze sau să dea informații vaselor de războiu germane, a fost sechestrat în portul Wrightville.

Drumuri pentru sate

Declarațiile d-lui ministru Gigurtu la conferința dela ministerul lucrărilor publice

București, 16. (Sir.) — La conferința ținută ieri la ministerul lucrărilor publice d. ministru Gigurtu a spus că punctul de plecare sunt lucrările de drumuri. Pentru sate avem centrele rurale cu 3 până la 10 mii de locuitori, izolate de căile naționale și după când lipsă de drumuri bae. Din această cauză starea lor economică este rea. Să ne străduim să le îmbunătățim, fiindcă progresul și buna stare a satelor este legată cu starea economică a țării. Pentru atingerea acestui scop este necesar să se alcătuiască un plan general al lucrărilor de drumuri

comunale. Dacă nu există unul, la care repararea trebuie să treacă de mai înainte arătându-se și mijloacele tehnice prin care se pot aduce îmbunătățirile de care au nevoie. Să se întocmească apoi un program de lucrări necesare șoselelor naționale după caracterul lor de urgență și după necesitățile traficului. Într'un al treilea program să fie introdus șoselele județene, fiindându-se seamă de căile de acces ale satelor la stațiile de cale ferată, spre a se asigura transportul produselor agricole la distanțe mari cum și satisfacerea intereselor naționale.

Un restaurator român din Timisoara semnează bonuri de 100.000 lei pentru înzestrarea armatei

Timisoara, 16. — Printre semnă-
l importante de bonuri pentru în-
zestrarea armatei, făcute în cursul zilei
la ghișeu administrației financiare
asări și plăți din localitate, a fost și
a d-lui Manole Ciupală, concesiona-
restaurantului gării „Domnița Ele-
care a iscălit — deplin vărsați —
ri în valoare de 100.000 lei.
pă gestul locotenentului invalid
ghe Popa, care și-a oferit pentru

inzestrarea armatei toate economiile lui,
în total 120.000 lei, suntem datorii a rele-
va gestul d-lui Manole Ciupală, comer-
ciant român dintre cei mai modeste, care
vine și oferă de asemenea o sumă destul
de importantă pentru această operă.

La administrația financiară, la Banca
Națională și la celelalte bănci autorizate,
subscrierile de bonuri pentru înzestrarea
armatei continuă.

„Crucea Roșie” timișoreană în plină activitate

Filiala locală a hotărât să semneze bonuri de
inzestrare în valoare de 200.000 lei. Acțiunea
de ajutorare a soldaților de pe zonă

TIMIȘOARA, 16. — Opera de ajuto-
a celor năpăstuiți de urgia răz-
lor, de aproape trei sferturi de
formază în lumea întreagă
ctul principal de preocupare al so-
ții „Crucea Roșie.

tară la noi acțiunea a fost por-
de distinsle doamne din cea mai
societate, cu concursul regal al
Reginei Maria ca. e poartă, ca un
de sfântă, supranumele de „Mama
șilor”.

Timișoara se lucrează intens în
domeniu.

nda d-ii, 14 crt. a avut loc în sala mare a
ării ședința comitetului Cru-
ardat, de sub președinția dis-
vitei doamne HERMINA Dr.
RTA. Au fost aduse hotărâri impor-
te. S'au cooptat ca membre în comi-
d-na Lambrino soția d-lui Gh. Lam-
o președinte la Curtea de Apel;
Stavrescu soția d-lui general Stav-
și d-na Hermina Spălățelu.

decis întreprinderea unei vii pro-
nde pentru înscrierea timișoreni-
in cadrele Crucii Roșii.

a format apoi un comitet compus
d-na dr. Farchescu, d-na dr. Mer-
d-na dr. Bardosy, d-na dr. Drăgan
na dr. Coste pentru a aduna cozo-
cărți postale, figuri, calendare și
distribui, în ajunul Crăciunului,
șilor bolnavi din Spitalul Militar.

comitetul filialei a hotărât să sem-
e bonuri de înzestrare în sumă de
000 lei.

D. dr. EDWARD ALBERT CARNER
din str. I. Brătianu 41, s'a înscris ca
membru fondator al Crucii Roșii do-
nând zece mii lei.

S'a hotărât cumpărarea a 2000 metri
flanellă care să fie distribuită la 2000
soldați de pe zonă, pentru obiele.

S'au confecționat două sute de că-
măși pentru soldații de pe zonă, ce se
vor prea prin Cercul de Recrutare din
localitate.

În 10 Februarie 1940 se va organiza,
în saloanele Cercului Militar, un ceai
dansant în folosul înzestrării cu rufe a
trupeii de pe zonă.

S'a luat act de donația făcută în
suma de 40.000 lei făcută de către Fe-
derafia comercianților din localitate.

Primăric municipiului Timișoara a
făcut un gest foarte frumos, acordând
Crucei Roșii două camere în clădirea
Palatului Cultural. Intrarea se face
prin str. Mărășești Nr. 2. O cameră e
destinată pentru birou iar cea de-a
doua pentru magazie.

Iată realizări cari vorbesc în cifre și
indeamnă pe toți oamenii de bine, să
contribuie la această mare operă de
ajutorare, ce ridică moralul și dă asis-
tență în cele mai grele ceasuri ale
vieții.

Aici e cazul să amintim, că'n vara ace-
stui an filiala locală a Crucii Roșii a tri-
mis centralei 1.500.000 lei pentru necesi-
tățile armatei.

LOTERIA DE STAT Colectura Oficială

a avut la tragerea din 15 Decembrie următoarele câștiguri:

Lei 900.000	No. 73624	Matca Sediul	Craiova
600.000	No. 4376	„	Chișinău
600.000	No. 72204	„	Cluj
600.000	No. 91374	„	București
300.000	No. 38197	„	București
200.000	No. 23450	„	București
200.000	No. 42391	„	București

Jucătorii acestor colecturi au încasat și numeroase câștiguri de Lei 100.000
la anexă.

SEDIUL DE VÂNZARE „COLECTURA OFICIALĂ”
Timișoara, Bd. Ferdinand 1-a Telefon: 31—05.

O luptă disperată anglo-germană

Cele două aviații s'au înfruntat în apropiere
de Helgoland

Comunicatele asupra pierderilor suferite sunt contradictorii

Berlin, 16 (Rador). — Agenția DNB
anunță: Intre Wangerooge și Spieke-
roge s'a desfășurat ieri după amiază o
luptă aeriană între avioanele britanice
și germane de vânătoare și bombardam-
ent.

Avioanele engleze, care fuseseră re-
perate din vreme, erau de tipul cel mai
modern, special construite pentru dis-
tanțe mari. Escadrila britanică a fost
atacată de valoroasele noastre avioane
Messerschmidt și împrăștiate în scurt
timp.

Șase avioane britanice au fost doborâte.
Un avion german a trebuit să aterizeze
pe teritoriul nostru.

UN COMUNICAT ENGLEZ

Londra, 16 (Rador). — Un comu-
cat oficial anunță că patru avioane
Messerschmidt germane și trei avioane
britanice s'au prăbușit într-o luptă da-
tă în ultimele 24 ore, în apropiere de
insula Helgoland.

OPT AVIOANE DOBORATE

Berlin, 16 (Rador). — Agenția DNB
comunică: După ultimele informații
primite, rezultă numărul avioanelor
engleze doborâte în lupta aeriană de Joi
în regiunea Wangerooge și Speikeroog
se ridică la opt.

O RELATARE BRITANICĂ PRIVITOARE LA LUPTA AERIANĂ

Londra, 16 (Rador). — Activitatea
aeriană a fost deosebit de intensă în
Marea Nordului.

Înainte de a da lupta cu avioa-
nele germane Messerschmidt, escadri-
lele britanice au efectuat sboruri de re-
cunoaștere deasupra insulelor fortifica-
te din Nord-Vestul germaniei. Aparat-
ele engleze au zărit un cuirasat, un
cruciger, câteva contratorpiloare și
un submarin. Submarinul a deschis fo-
cul și s'a lăsat imediat spre adânc pen-
tru a se pune la adăpost. Avioanele bri-
tanice au întâlnit avioane germane de
vânătoare mult mai numeroase și o
luptă disperată s'a angajat între ele.
Avioanele engleze au trebuit să facă fa-
ță nu numai aparatelor germane ci și
focului bateriilor antiaeriene ale va-
poarelor germane de războiu. În curs
de o jumătate oră, avioanele germane
au atacat de șase ori aparatele britani-
ce. După 15 minute de luptă, un avion
german cu două motoare s'a prăbușit
în flăcări, urmat în curând de altele
trei.

Un avion britanic a fost doborât, iar
două altele sunt date lipsă. Avioanele
britanice de recunoaștere au sburat
timp de cinci ore deasupra acelei regi-
ni, uneori la 30 m. deasupra fortifica-
țiilor.

Excluderea din S. N. a U. R. S. S. primită cu indiferență la Moscova

Moscova, 16 (Rador). — Agenția
D. N. B. comunică:

Excluderea Uniunii Sovietelor din
Societății Națiunilor este primită aici cu
indiferență. Cercurile oficiale nu au
luat atitudine în această chestiune. Zia-
rele nu publică decât următoarea infor-
mație a agenției Tass: „Societatea Na-
țiunilor e dominată de anglo-francezi”.

în care se arată că în culisele dela Ge-
neva se știe dinainte că presiunea an-
glo-franceză va depăși de astădată tot
ce se obținuse în trecut. După ce scoate
în relief lipsa de sinceritate pentru cau-
za Finlandei, telegrama încheie cu afir-
mația că S. N. a devenit acum definitiv
o întreprindere auxiliară franco-enge-
ză.

Un prizonier german este condus spre spațiile trupelor franceze.

Vasul de pasageri „Stanwood” sub pavilion britanic s'a scufundat în portul Falmouth

Londra, 16 (Rador). — Vaporul de
pasageri „Stanwood”, sub pavilionul
britanic, s'a scufundat Duminică în
portul Falmouth, în timp ce făcea sfor-
țări pentru a stinge un incendiu ce se

declarase la magaziile sale.

Radiotelegrafistul s'a scufundat în
valuri odată cu vaporul, iar restul echi-
pajului a fost salvat.

ECONOMICE

Camera de Comerț intervine pentru suprimarea unei formalități administrative

Timișoara, 16. — Autoritățile polițienesti cer de câțiva timp ca fabricile să le anunțe toate schimbările intervenite în personalul lor, chiar și cel mai modest. Această măsură impune întreprinderilor un supliment oneros de lucru administrativ, trebuind să

fie raportate aproape zilnic schimbările.

În urma plângerii mai multor fabrici, Camera de comerț din Timișoara, intervine la autoritățile competente, ca această obligație să fie limitată la schimbările personalului care locuiește în clădirile fabricii.

Pregătiri pentru aplicarea legii salariilor minime

Propunerile Asociației Fabricanților din Banat la întocmirea regulamentului de aplicare a legii

Timișoara, 16. — La Ministerul Muncii se lucrează tot mai intens pentru punerea în aplicare a legii pentru fixarea salariilor minime. În acest scop, pentru ziua de Luni 18 l. c. ora 11 a. m. au fost convocati la București, la ministerul amintit, toți președinții Curțiilor de apel din țară.

O astfel de convocare a primit și d. Ilie N. Lungulescu, președintele Curții de Apel din localitate.

Tot în legătură cu această lege, s'a s'a întocmit un ante-proiect de regulamente pentru aplicarea ei, după care, o copie a fost trimisă și Asociației fabricanților din Banat spre a face eventuale propuneri.

În răspunsul dat, Asociația fabricanților din Banat a insistat asupra noțiunii de „salarii minime”, întrebând dacă prin aceasta se înțelege „renumerația minimală care asigură un nivel de trai mai omenesc” de unde s'ar putea deduce că pentru fiecare stabiliment industrial se stabilește câte un salariu minimal valabil pentru toate cele 3 categorii cari le plătesc din partea întreprinderilor și cari măcar cu un leu sunt mai mari decât salariul minimal.

A doua concepție închină spre presupunerea că salariile minime trebuie să aibe pentru cele 3 categorii de salariați mai multe gradatii, conf. art. 13 din lege care se referă la un „tarif al sala-

riului minimal”. În acest caz, înțelesul acestui art. trebuie precizat spre a se împiedeca interpretările greșite.

Răspunsul Asociației insistă asupra unei completări a regulamentului cu o dispozițiune în acest sens, în primul rând pentru a se asigura aplicarea uniformă a legii în tot cuprinsul țării și a face imposibilă realizarea anumitor inclinațiuni și în ceea ce privește salariile conducătorilor de întreprinderi.

Cu privire la termenul pentru emiterea citațiilor, termen care prin art. 6 al legii s'a fixat la 3 zile, dat fiind că asociațiile profesionale au în raza lor de activitate un județ întreg sau chiar un ținut, Asociația a propus ca acest termen să fie prelungit la cel puțin 6 zile.

A făcut deasemeni propuneri cu privire la art. 11, care dă dreptul comisiei pentru fixarea salariului minimal ca prin Inspectoratul Muncii să ceară întreprinderilor informațiuni și date asupra cheltuelilor de producție și cheltuelilor generale. Acestea intrând în domeniul secretului profesional, Asociația a propus să se renunțe la acest art., cu atât mai mult că dacă aceste date se cer în zilele de lucru și se repetă de mai multe ori pe an, s'ar cauza pierderi de timp atât în dauna întreprinderii cât și a muncitorilor.

Propunerile de mai sus au fost trimise Ministerului Muncii.

Întreprinderile rugate să-și comunice bilanțurile Camerei de Comerț

Timișoara, 16. — Cine a avut de lucru în ultimul timp la Camera de Comerț din Timișoara a trebuit să bage de seamă îmbunătățirile introduse. În special Oficiul Registrului Firmelor a fost convenabil mobilat și prevăzut cu personal potrivit, cu datele necesare publicului accesibile. Rezultatele se văd. Zilnic trec 100—150 persoane la Oficiul Registrului cerând informațiile cele mai variate.

S'a remarcat în ultimul timp marea număr de cereri de informații referitoare la bilanțuri. Din păcate s'a constatat că Oficiul nu este totdeauna în măsură să furnizeze datele cerute din vina întreprinderilor cari nu-și comunică bilanțurile.

Spre a completa aceste lipsuri, Camera de Comerț din Timișoara invită insistent firmele sociale (Bănci, Industrii, Mori etc.) cari n'au depus copiile bilanțu-

rilor pe anii trecuți, să trimită cât de curând copia, semnată numai de firmă, a bilanțurilor încă necomunicate (1937 și 1938). Aceasta în interesul comun al tuturor.

Mica publicitate

Copil de suflet, dau, în etate 8 ani, școlar eminent cu note printre cei mai buni, și din motive grele familiare nu pot al crește mai omenește, mai ales neavând mamă lângă el. Informațiuni la Adm. ziarului, condițiuni n'am.

Cumpăr costume bărbătești uzate exclusiv la locuința Dvoastră. Obiectele aduse în prăvălia mea nu le cumpăr, dar în urma unei cărți postale sau avis telefonic (12-14) mă prezint imediat. Schönbrunn, Timișoara II., Piața Traian 2, etaj I. 2.

ADMINISTRAȚIA ZIARULUI „DACIA” caută vânzătorii de ziare. Doritorii a se prezenta de urgență la administrație.

Motocicleta în perfectă stare de vânzare. Utilizabilă și pentru motocicliști cu știmbul. A se adresa la Divizia I. Infanterie sau la ziar.

Primirea d-lui ministru Ionescu-Sisestî la Uniunea Sindicatelor Agricole

Agricultorii participă la împrumutul de înzestrarea oștirii

București, 16. — Eri, la Uniunea Sindicatelor Agricole a avut loc ședința solemnă de primire a d-lui ministru Ionescu-Sisestî, fiind salutat de d. C. Garofild fost ministru și actualmente președinte al Uniunii. În numele agricultorilor, d. C. Garofild, arată regretul că primatul afirmat al agriculturii nu corespunde realității, deoarece abia începuse o ușoară creștere a prețurilor la produsele agricole, spre a se apropia de cele ale produselor industriale — și socotindu-se aceasta drept speculă — s'au introdus prețurile maxime. Pentru ocrotirea unei categorii de cetățeni care vrea să trăiască ieftin, se izbește în agricultori.

D. ministru Ionescu-Sisestî, luând cuvântul, își exprimă emoția produsă de manifestația ce i s'a făcut, apoi arată rolul agricultorilor în economia și prosperitatea generală a țării. După ce mai spune că într'adevăr agricultorii mari și mijlocii sunt pioneri progresului agriculturii românești, declară că măsurile luate de guvern au fost dictate de nevoile de aprovizionare ale orașelor și de asigurarea exportului. Aceasta este o funcție economică socială și politica esențială. România a devenit

o țară de mică proprietate cu un număr enorm de țărani proprietari. Pe această realitate trebuie să contăm; să evităm a face din acești țărani o masă amorfă, susceptibilă de-a fi jocosul tuturor curentelor. Ea trebuie încadrată în regimul actual de ordine. În virtutea Constituției, România este un stat autoritate, dar nu unul totalitar care anihileze inițiativele creațiune libere. Toate aceste inițiative libere vor fi întărite în dezvoltarea lor. De aceea legea breslelor trebuie să fie o emanatiune a celulelor sociale care s'au dovedit valabile prin propria lor putere.

În încheiere, d. ministru Ionescu-Sisestî, a cerut agricultorilor să formuleze plângerile concrete despre doleanțele lor pe cari d-sa le va examina cu toată sollicitudinea și le va susține în delegația economică.

D. C. Garofild a mulțumit d-lui ministru pentru sprijinul promis agriculturii și a făcut un călduros apel la agricultori să semneze cât mai multe bonuri pentru înzestrarea armatei.

S'a hotărât ca toți agricultorii să subscrie câte o sută lei de fiecare hectar cultivabil și pădure în exploatare

SPORT

Un proiect care cere sorți de izbândă

Spania—România în cadrul unui turneu în Europa

Echipa de football a Spaniei, atât de apreciată înainte, cu un palmares anual remarcabil, dela terminarea războiului nu a susținut nici un match internațional.

Turneele echipei baze a lăsat deja pe atunci să se întrevadă marile posibilități ale spaniolilor iar de prezent federația lor de specialitate a întocmit calendarul internațional pe anul 1940 în care figurează și câteva întâlniri în deplasare.

Au intrat mai de mult în tratative cu federațiile italiană și jugoslavă și ambele sunt într'un stadiu foarte avansat, aproape s'a ajuns chiar la perfectarea matchurilor.

Având în vedere că programul internațional al FRFA pentru anul 1940 încă r este făcut și ținând seama că în cadrul unui turneu echipa Spaniei pe

lângă cheltueli mult reduse ar fi un punct de mare atracție, ar fi foarte salutar de încerca angajarea echipei cu un trecut glorios și cu un sistem precis de joc.

La noi afară de FC Bilbao învinsă de vechiul Chinezul cu 4:1 altă echipă spaniolă n'a evoluat și suntem foarte curioși a vedea pe urmașii lui Alcantara și Zamorra.

Ripensia în Jugoslavia

Azi seară pleacă echipa Ripensia în Jugoslavia, unde are de susținut două matchuri și anume: Duminică la 17 Decembrie la Borovo împotriva echipei Ba-ta, iar la 19 Decembrie la Subotica, împotriva echipei ZsAK.

FRFA A CERUT CAMT-ULUI, SĂ DEPUȚĂ ANGAJAMENTELE MATCHURILOR ÎN ORIENT

Federația Română de Football a cerut grupării CAMT să-i depună angajamentele scrise ale matchurilor perfectate, urmând că numai după aceasta să se facă intervențiile necesare pe lângă autorități.

Este primul caz când se cere aceste angajamente și este foarte de mirat că, chiar dela una din puținele echipe noastre cari în turnee nu ne-au făcut de răs și nici n'au venit acasă prin ramblers.

Juliu Schembra piata Kati, brutărie de lux

Pentru sărbătorile Crăciunului se află în această brutărie de lux tot ce dorește o femeie să aibă pe masa ei de sărbătoare

INFORMAȚIUNI

Calendar

SAMBĂTA, 16 DECEMBRIE

Indox: Sf. Prooroc Agheu (520 î. Chr.)

Relig: Sfânta Adelaida.

Locuri de serviciu: Circ. I.: Blumberg,

15 Mai 5; circ. II.: Schul, Str. Mareșal

4; circ. III.: Keller, Bul. Carol 27;

IV.: Crăciun, Str. Brătianu.

Locuri de serviciu permanent: Mehala: Chloeanu;

Mehala: Panaioth.

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOR:

Teatrul: „Copilul de trupă”, cu Gabriel

Boitel, Jeanne Boitel și Constant Rémy.

Teatrul: „Dubla crimă din Lînia Maginot”,

cu Francon și Vera Korene.

Teatrul (fost Rivoli): „Bengali”, cu Gary

Legiunea de onoare.

Parastas pentru regele Alexandru.

Reuniunea Femeilor Sârbe din Timișoara

organizază Duminecă 17 Decembrie

teatrul ort. sârbească din Cetate un

parastas pentru regretatul rege, Ale-

exandru al Jugoslaviei. După sf. slujbă va

avea loc în Palatul Episcopiei sârbești o

bonură de Crăciun cu distribuție de da-

te pentru copiii și bătrânii săraci. Reu-

niunea invită oamenii de bine să partici-

pe la aceste serbări.

Sanționarea speculei. D. judecător-

ul Kusalin, dela judecătoria pentru

sanționarea speculei de pe lângă munici-

piu Timișoara, a amendat cu câte 5000

lei următorii comercianți timișoreni,

care au afișat în prăvăliile lor certifi-

cate oficiale de impuneri după venit: Al-

bercu, băcănie, str. Tudor Vladimi-

rea 1; Zachari Ana, str. Mărășești 9;

Șterian, str. Milano 13 și Ferdi-

na Kacsovszky, str. Vasile Alexandri

MODIFICAREA PREȚULUI OUA-

ȘI AL PETROLULUI ȘI AL SMÂN-

TĂNĂI LA TIMIȘOARA. Primăria mu-

nicipalului nostru a înaintat spre aprobare

la Timiș o modificare a prețurilor

de bază la ouă, petrol și smântână.

Primăria a propus ca ouăle, cari au fost

normalizate între 2.80—3.20 lei bucata,

să scadă la 2.50—3.00 lei bucata,

peștele (care se maximalizează după

înținut primit de la centru) să fie ma-

ximalizat la 4.50 în loc de 4 lei litru, iar

smântâna de orice fel să se maximalizeze

la 40—50 lei litru. Prin aceiași modifi-

cări primăria a propus ca hotelul „Do-

ctor” din str. Ion I. C. Brătianu, să fie tre-

pus în categoria hotelurilor de lux.

D. prefect col. V. Popovici la Pesac

la Mănești. Mănești, Duminecă 17

Decembrie, d. prefect col. V. Popovici va

avea o vizită în plasele Pesac și Sân-

taul-mare, unde va lua contact cu re-

prezentanții autorităților locale, în vede-

rea semnării bonurilor pentru înzestra-

rea armatei.

A bătut o femeie cu sticlă în cap. În

noaptea de 14 Decembrie 1939, individul

Vasile din Timișoara IV, Str. Iancu

Brăescu Nr. 39, a condus la locuința sa pe

soția sa Maurer Ecaterina și acolo a

lovit-o cu o sticlă peste

cap. Individul Maurer Ecaterina a fost trans-

portat cu Salvarea la spital, iar agresorul

Vasile a fost condus în comisariat,

unde se dresosează acte.

Locuri rezervoare. Albumuri,

jucării, cărți de povest

în mare asortiment la

Librăria Galambos

— PROCESUL FRIGORIFERULUI S'A AMANAT. Respingându-se întâia cere-
re de recuzare împotriva întregului tri-
bunal local pe motivul că nu au fost
specificate numele magistraților recuz-
ați, eri s'a introdus o nouă cerere de re-
cuzare. Tribunalul a amânat desbaterea
pe ziua de 12 Ianuarie 1940.

— Accident de cale ferată la Zimandul-
Nou. În noaptea de 13 l. c. pe la orele 3.30,
la intrarea în gara Zimandul-Nou s'a în-
tâmpiat un accident de cale ferată prin
ciocnirea a două trenuri de marfă. Au de-
raiat 9 vagoane goale și au fost răniți ușor
mecanicul Măgureanu și 3 frânari. Din
această cauză circulația a fost întreruptă
până la orele 16 d. m., făcându-se numai
prin transbordare. Pagubele se ridică la
peste 160.000 lei. Ancheta a găsit vinovați
pe mecanicul de tren Dumitru Popa, care a
intrat în stație fără să oprească la semnal
și împiegatul de mișcare Victor Magda,
pentru că nu a luat măsuri să oprească ma-
nevră cu 15 minute înainte de intrarea
trenului în stație. Dealtfel accidentul se dato-
rește și ceței care era atât de deasă, încât
nu se vedea la 20 de metri.

— UN ȘEF DE TREN E STRIVIT DE
VAGOANE ÎN GARA DOMNIȚA ELENA.
Șeful de tren Daraci Iosif în etate de 46 ani,
originar din Becicherecul-mic, domiciliat în
Timișoara, Str. Chiurel 5, eri dimineața pe
când traversa linia ferată în fața gării Dom-
nița Elena a fost surprins de un convoi de
vagoane ce manevrau și a fost omorât pe
loc. Organele C. F. R. au dispus o anchetă.

— FURT LA UN ATELIER DE CROI-
TORIE ÎN NOAPTEA DE 14 SPRE 15
DECEMBRIE, NECUNOSCUȚI S'AU ÎN-
TRODUS PRIN CHEI POTRIVITE ÎN
ATELIERUL CROITORIEI MILITARE N.
ARITON DIN PIAȚA UNIRII ȘI AU FU-
RAT ȘTOFE ȘI UNIFORME ÎN VALOARE
DE 80.000 LEI — ÎRGANELE POLIȚIE-
NEȘTI AU PORNIT CERCETĂRILE.

— Vagabond bolnav internat în spital. În
ziua de 14—15 Decembrie a. c., pe la orele
4.30 s'a prezentat la comisarariat individul
Drăgoi Gheorghe, vagabond fără domiciliu,
fiind bolnav în stare gravă. S'au luat mă-
suri și cu Salvarea a fost transportat la
spitalul de Stat.

— O TRĂSURĂ SPARGE GEAMUL
UNUI AUTOMOBIL. În ziua de 14 Decem-
brie 1939, orele 18.30, P.ath Iosif de 15 ani,
ucenic la firma Österreichischer Ignatie, trecând
cu trăsura pe Bulevardul Carol, a lovit cu
oțștea dela trăsură automobilul Nr. 2032
Tms., spargând geamul dinainte a automo-
bilului. Accidente de persoane n'au fost.
Cazul se cercetează.

Un țigan travestit în căpitan fura cai și îi vindea peste graniță

— O bandă din Semlacul mic opera ca 'n cadru —

Timișoara, 16. — În Octombrie 1935 a
fost sesizată în regiunea Gătaia o bandă de
țigani care fura cai. Prin străduințele postu-
rilor de jandarmi din toate satele acelei im-
prejurimi, a fost prins întreg firul. O bandă
de doisprezece țigani, având în frunte pe
Șaim Nicolae zis Badea, opera cu o nomai-
intâlnită îndrăzneală. Ei furau cai din
grăjdurile sătenilor, noaptea, și îi treceau în
aceiași noapte peste frontieră, în Jugoslavia.
Acolo îi vindeau și se înapolau în țară cu
banii. Operând ei noaptea nu au putut fi
prinși prea ușor.

Le-a pus vârf la toate și i-a dat în vileag
un furt neizbutit făcut în comuna Fizeș la
Mihail Erdős. Țiganul Șaim Nicolae tra-
pese în uniformă de căpitan s'a dus la casa
omului însoțit de o „ordonanță” și a spus
că-i rechiziționează cei doi cai ai săteanului.

LOTERIA DE STAT
Colectura „AURORA”
a avut la tragerea din 15 Decembrie următoarele câștiguri:
Lei 800.000 No. 23390 Matca Sediul București
Lei 500.000 No. 33579 Matca Sediul Cluj
Lei 400.000 No. 33594 Matca Sediul Cluj
Jucătorii acestor colecturi au încasat numeroase câștiguri de lei
100.000 la anexă, precum și numeroase câștiguri mai mici la matcă și
anexă. Sediul Principal pentru Timișoara și Banat:
BANCA DE SCONT S. p. A. SUCURSALA CETATE,
Bul. Reg. Ferdinand No. 8, Tel. 36-32.

— SCANDAL ÎN PIAȚA TRAIAN. În
noaptea de 14—15 Decembrie 1939, individul
Szanto Ervin din Timișoara II, Str. Simion
Bărnuțiu Nr. 53 și Kekes Ioan din Timișoara
II, Colonia Kuntz, au provocat scandal pu-
blic, în stare de ebrietate, în Piața Traian.
Pentru acest fapt li s'a adresat acte de con-
travenție.

— DELA CASA DE ASIGURARI
SOCIALE. Mai mulți cetitori din pro-
vincie, membri ai Casei de asigurări
sociale din Timișoara, ne-au arătat că
nu știu când să încaseze ajutorul de
boală.

Pentru a lămuri acest caz, ne-am
adresat d-lui Stețiu, directorul Casei
de asigurări sociale care ne-a spus că
plata ajutoarelor de boală, atunci când
toate formele legale sunt îndeplinite,
se face în fiecare zi de lucru în orele de
serviciu. Aceasta mai ales agricultori-
lor din provincie, iar dacă se întâmplă
și amănări pentru a doua zi, desigur că
nu toate formalitățile au fost îndeplini-
te, de multe ori din neștiința asigurați-
lor. Altfel, funcționarii Casei sunt obli-
gați a-i servi pe asigurați în mod
prompt.

— Moarte subită. Postul de jandarmi din
comuna Cadâr a anunțat Parchetului local
că în urma unui atac de cord săteanul Igna-
tie Olingher de 38 ani a încetat subit din
viață. Parchetul a autorizat înmormânta-
rea, ne fiind nici o bănuială de crimă.

— Firma „Romitex” din Timișoara a
întreprins o frumoasă acțiune de ajuto-
rare a angajaților ei concentrați, a fe-
meilor și copiilor acestora, cărora le îm-
parte alimente, pânză, etc. Femeile anga-
jate la „Romitex” cari au bărbați concen-
trați, primesc aceste ajutoare chiar dacă
bărbații lor nu sunt angajați ai firmei.
Pomul de Crăciun va fi de asemenea un
prilej pentru firma „Romitex” de a dis-
tribui diferite ajutoare printre copiii și
femeile angajaților concentrați. Frumoa-
sa operă de caritate și asistență socială
a firmei „Romitex” merită să fie imitată
și de alte industrii.

— Ceaiul săptămânal al Reuniunii Fe-
meilor Române. În saloanele internatului
Reuniunii Femeilor Române a avut loc
Joi după masă ceaiul săptămânal la care
au participat: d-na Aurelia dr. Ciobanu,
prezidentă, d-na Cornelia Marcu vicepre-
zidentă, d-na Olga Popovici, d-na Elisa-
beta dr. Ilieșiu, d-na Maria dr. Moraru,
d-na dr. C. Lazar, d-na Buibaș, d-na ing.
Bănărescu, d-na Stăncescu, d-na Elena
dr. Secoșan, d-na col. Radu Ionescu și
domnișoara Cloașe. Din banii adunați cu
ceaiurile săptămânale se procură alimen-
te și vestimente cari se vor trimite de
Crăciun trupelor de pe zonă.

— LUCRĂTORII CROITORI AU OBTI-
NUT O MAJORARE DE 10% LA SA-
LARIIL. Breasla patronilor din industria tex-
tilă și îmbrăcăminte ne face cunoscut că
lucrătorii croitori din Timișoara au înaintat
patronilor o cerere prin care arată că traiul
s'o scumpit în așa măsură, încât sunt ne-
voști să ceară o ridicare a salariilor. În
urma acestei cereri, breasla patronilor croi-
tori, ocupându-se de cererea angajaților, a
hotărât să le acorde un spor de 10% la sa-
larul. Acordul a fost semnat de ambele părți
alele acestea.

Jurământul nouilor magis- trați dela Curtea de Apel și Tribunal

Timișoara, 16. — Eri la orele 12, în sala
de ședință a secției doua, în cadrul unei
solmenități deosebite, la care a participat
întreg corpul magistraților de la această
Curte, precum și delegați ai baroului avo-
caților, au depus legiuitul jurământ dd. con-
silierei Gheorghe V. Oprisănescu și Petre M.
Voinea, în fața d. prim-președinte al Curții
de Apel Ilie N. Lungulescu și a d-lui procur-
tor general Gorunceanu.

— La același oră, la Tribunal, în adunare
generală prezidată de prim-președintele tri-
bunalului d. Ștefan Deleanu, în prezența
d-lui procuror Emil Munteanu, a magistra-
ților dela acest tribunal și a avocaților, a
depus legiuitul jurământ d. Pavel Stroescu,
noul președinte al secției I dela tribunalul
Timiș-Torontal.

Noui amănunte asupra nenorocirii dela Zărnești

In legătură cu catastrofa,
Ministerul de interne dă
următorul comunicat:

București, 16 (SIR.) — Miercuri la
Dec. ora 1 s'a produs la fabrica de celulo-
ză din Zărnești o mare explozie la rezer-
voarele de clor lichid instalate într'un
pavilion separat de fabrica propriu zisă.
Unul din rezervoarele a făcut explozie
provocând răsturnarea celorlalte două.
Au murit 61 persoane, iar în spitalele din
Zărnești și Brașov sunt 90 de persoane
zavăți cu clor. Cercetările pentru stabili-
rea cauzelor exploziei continuă.

ULTIMA ORA

Desbaterile Camerei și Senatului

Ratificarea decretelor legi emise. Noul proiecte depuse la Cameră. Deputații și senatorii au vizitat după desbateri școala superioară de războiu

BUCUREȘTI, 16. (Sir.) — În ședința Camerei a prezidat d. consilier regal Al. Vaida, pe banca ministerială luând șoc dd. I. Micescu, P. Andăș, A. Portocală și I. Gîrgu.

Deputatul Mischie cere acte pentru desvoltarea unei interpelări.

Se intră în ordinea de zi. D. ministru Micescu depune proiectul de lege votat de Senat pentru ratificarea decretelor legi emise în timpul vacanței.

Se votează legea pentru înființarea unei

școli confesionale din Sighet. D. ministru de interne Ghelmegeanu depune decretul lege relativ la desființarea ministerului ordinii publice, trecând atribuțiile autorităților dela care fuseseră luate.

D. Capidan, raportorul legii privitoare la legalizarea diplomelor dă anumite explicații. Proiectul se votează, apoi d. Scridon, raportorul legii, dă explicații referitor la proiectul lege de statut al funcționarilor poștei.

D. Schina cere un statut unic pentru toți

funcționarii.

Proiectul, ca și alte proiecte de mai mică importanță sunt luate în considerare. Deputații pleacă apoi la ora 7 să viziteze Școala superioară de războiu.

La Senat se pune în discuție gestiunea Senatului pe intervalul 1 Iulie la 7 Decembrie dându-se descurcare gestiunii casierului Senatului. După aceasta și senatorii pleacă să viziteze Școala superioară de războiu.

4 miliarde mărci pe lună costă Germania actualul războiu

BRUXELLES, 16 (RADOR) — HA VAS COMUNICĂ: UNELE PERSONALITĂȚI GERMANE DINTRE CELE BINE INFORMATE, AR FI DECLARAT CĂ ACTUALUL RĂZBOIU AR COSTA GERMANIA CIRCA 4 MILIARDE MĂRCI PE LUNĂ, ADICĂ APROAPE 50 MILIARDE MĂRCI PE AN.

Explozia unei mine a provocat scufundarea vasului belgian „Rosa”

Bruxelles, 16 (Radior.) — Vaporul de comerț belgian „Rosa” sa scufundat în gura fluviului Tyn, în apropiere de New-Castle. Scufundarea ar fi fost provocată de explozia unei mine. Un marinar a fost omorât, iar căpitanul vasului și un marinier răniți.

Examene pentru studenții concentrați

București, 16. (Sir.) — Ministerul Educației Naționale a dat o decizie prin care studenții concentrați se pot prezenta când la examenele universitare parțiale licență sau de doctorat. Se admite o sesiune de examen în cursul lunii Ianuarie 1940 pentru studenții din toți anii de la facultățile de teologie, drept, litere, științe cărora li se dă dreptul de a trece un examen parțial, al studenților în medicină, medicină veterinară, farmacie, care au trecut un singur examen vor putea și ei trece un singur examen de restanță în Ianuarie. Examenul de doctorat se vor trece oricând.

Un grav incident lângă frontiera maghiaro-rusă

Post de grăniceri atacat

BUDAPESTA, 16 (Radior) — UN COMUNICAT OFICIAL ANUNȚĂ CĂ JOI DIMINEAȚA UN INCIDENT SA PRODUS ÎN APROPIEREA FRONTIEREI UNGARO-SOVIETICE. MAI MULȚI NECUNOSCUȚI AU ATACAT POSTUL DE GRĂNICERI UNGURESC DIN APROPIEREA DE TORNIA, LA 4 km. DE FRONTIERĂ. POSTUL ERA CĂMPUS DIN 16 OAMENI. SANTI NELA A DAT ALARMA. AGRESORII AU DISPĂRUT. NU SUNT ÎNTRE GRĂNICERI NICI MORȚI NICI RĂNIȚI. AUTORITĂȚILE FAC CERCEȚĂRI. SE CREDE CĂ ATENTATORII ERAU PERSOANE FUGITE DIN UNGARIA, CARE VOIAU SĂ SE ÎNȚARĂTOREZE ÎN RUSIA.

Frontul de Vest

Operațiile au luat un caracter mai violent

Inverșunarea în luptă tot mai vie

PARIS, 16 (Radior) — „Havas” anunță: De câteva zile operațiile de pe front au luat un caracter mai violent. Este vorba mai ales tot de ciocniri de patrulare și de mici încercări între detașamente fără importanță de ordin general. Efectivele de recunoaștere puse în linie sunt însă din ce în ce mai mari, iar inverșunarea în luptă tot mai vie. Dela Marea Nordului la lacul Constanța, numărul diviziilor germane îngrămădite de două luni n'a suferit schimbări importante. Marile unități sunt

gata oricând să intre în acțiune în 24 ore.

COMUNICAT GERMAN

BERLIN, 16 (Radior) — Comunicatul oficial german: Un avion de bombardament britanic care se apropiase de centrul aviatorilor dela Borkum fără să arunce bombe, a fost respins de apărarea noastră aeriană. Alte două avioane britanice au încercat să atace insula Sylt, au aruncat bombe care au căzut în mare. După amiază avut loc o

luptă aeriană de mari proporții în regiunea insulelor Frizei, ca urmare a unui atac al avioanelor britanice. Avioanele de vânătoare germane au doborât 10 din cele 20 de aparate care atacaseră. Un avion german a trebuit să amerizeze forțat. Pe frontul de Vest nici-un eveniment deosebit.

COMUNICAT FRANCEZ

PARIS, 16 (Radior) — Marele cartier general francez publică. la 15 Decembrie dimineața următorul comunicat: „nimic important de semnalat”.

Războiul din Nord

Presiunea sovietică tot mai mare

Helsinki, 16 (Radior). — Comunicatul oficial din seara de 14 Decembrie anunță că la frontiera estică trupele sovietice continuă atacurile lor asupra gării Koercke între Titkarete și Kitale. La Sousalmi trupele sovietice au făcut uz de gaze. La Tolvaervi contraatacurile finlandeze au fost încununate de succes. După o luptă de trei zile, se confirmă că două regimente sovietice au fost distruse. Este din nou în mâinile finlandezilor întregul district al Tolvaervi. Trupele finlandeze urmăresc pe rușii care se retrag.

COMUNICAT SOVIETIC

Moscova, 16 (Radior). — Agenția „Tass” difuzează comunicatul oficial al statului major al circumscriptiei militare Leningrad: La 14 Decembrie trupele sovietice au continuat înaintarea în direcția Murmansk. În direcția Ukhta, trupele sovietice au înaintat 117 km spre Vest de frontieră. În direcția Petrozavodsk am ocupat satele Sjuskujari și Hipoŋa. Ceata deasă și timpul defavorabil a împiedecat sborurile aviației, care a făcut numai recunoașteri.

ORAȘUL TOLVAJAEVI ÎN FLĂCĂRI

Stockholm, 16 (Radior). — Corespondentul din Kirkenaes al agenției te-

legrafice norvegiene anunță că orașul Tolvaervi este în întregime în flăcări. Totul arată că trupele sovietice au deslănțuit atacul.

Un soldat finlandez, care a trecut frontiera norvegiană, povestește că trupele sovietice sunt precedate de tancuri și au așezat tunurile lor la 20 km de frontiera norvegiană.

ALARMA LA HANGOE

Helsinki, 16 (Radior). — O alarmă aeriană s'a dat Joi dimineața la Hangoe. Alarma a durat un sfert de oră.

RUȘII PRESEAZĂ

HELSINKI, 16 (Radior) — D. N. B. află de pe frontul Petsamo, că presiunea rușilor ar fi crescut, în urma sosirii unor noi întăriri. Finlandezii au evacuat Salmiaervi. Înainte de a se retrage pe drumul care duce spre Oceanul Inghetât de Nord, singura comunicație cu Petsamo, finlandezii au dat foc tuturor clădirilor și adăposturilor. Rușii par să înainteze sub protecția tankurilor. Luptele din Nord au caracterul unor neconținute hărțueli, din cauza terenului foarte accidentat.

TOTI REZERVISTI CHEMAȚI SUB DRAPEL

HELSINKI, 16 (Radior) — Vineri au fost lipite pe zidurile orașului afișe

prin care sunt chemați sub drapel toți rezerviștii ce nu fuseseră încă chemați, cu excepția teritorialilor.

TRUPELE RUSE LA FRONTIERA NORVEGIEI

STOCKHOLM, 16 (Radior) — D. N. B. transmite, că trupele rusești au ocupat în afară de Salmiaervi și localitatea Kolasjoki, unde sunt mine de nikel. Trupele rusești se află acum în imediata apropiere a frontierei norvegiene.

FINLANDEZII REZISTĂ LA PETSAMO

LONDRA, 16 (Radior) — O telegramă din Helsinki, confirmă că finlandezii au ocupat din nou satul Salla. La Petsamo s'ar mai găsi încă 2000 de finlandezi, cari se bat contra unor forțe de 10 ori mai mari.

O NOAPTE CALMA

OSLO, 16 (Radior) — „Reuter” anunță dela frontiera dintre Norvegia și Finlanda, că noaptea de Joi spre Vineri a fost calmă pe frontul dela Petsamo și extremitatea nordică a Finlandei, unde trupele sovietice au fost foarte active. La frontiera norvegiană au fost auzite explozii. Salmiaervi continuă să ardă. Trupele sovietice se află la aproximativ 15 km. de frontiera norvegiană.